

Na podlagi 91. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14) izdaja ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

PRAVILNIK o postopkih za uveljavljanje pravic do družinskih prejemkov

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

Ta pravilnik določa pogoje in postopek za uveljavljanje pravic do družinskih prejemkov.

2. člen

(1) Center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center) po uradni dolžnosti pridobi podatke o dejstvih, potrebnih za obravnavo vloge in odločanje o pravicah iz lastne evidence ter tudi iz uradnih evidenc, ki jih vodijo upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti ali nosilci javnih pooblastil (npr. o rojstvu, smrti, stalnem oziroma začasnem prebivališču, državljanstvu, izvleček iz evidence o vključitvi v starševsko varstvo), razen če stranka to izrecno prepove.

(2) Stranki dokazil, s katerimi center že razpolaga, ni treba prilagati ob uveljavljanju posamezne pravice.

II. PRAVICA DO STARŠEVSKEGA DODATKA

3. člen

(1) Mati uveljavlja pravico do starševskega dodatka 30 dni pred predvidenim datumom poroda in najkasneje 30 dni po otrokovem rojstvu. Če oče ne uveljavlja pravice do starševskega dodatka ali mu pravica ni priznana, mati v vlogi izjavi, da uveljavlja pravico do starševskega dodatka v dogovoru z očetom sama.

(2) Kadar mati uveljavlja pravico do starševskega dodatka 30 dni pred predvidenim datumom poroda, informacijo o tem datumu dobi pri osebnem ginekologu.

4. člen

(1) Oče ima pravico do starševskega dodatka od otrokovega rojstva do njegovega dopolnjenega 77. dneva starosti, če je mati umrla, zapustila otroka ali če na podlagi mnenja zdravnika trajno ali začasno ni sposobna za nego in varstvo otroka.

(2) Če oče uveljavlja pravico do starševskega dodatka zaradi trajne ali začasne nesposobnosti matere za nego in varstvo otroka, mora vlogi za uveljavitev pravice priložiti

mnenje pristojnega zdravnika o materini nesposobnosti med trajanjem starševskega dodatka.

(3) Če mati zapusti otroka, to ugotavlja center.

(4) Oče uveljavlja pravico do starševskega dodatka najpozneje 30 dni po nastanku dogodka, ki je razlog, da pridobi to pravico. Če uveljavlja po tem roku, se mu prizna z dnem vložitve vloge.

5. člen

(1) Oče uveljavlja pravico do starševskega dodatka od 78. dneva otrokove starosti v istih rokih, kakor veljajo za mater.

(2) Če mati ne uveljavlja pravice do starševskega dodatka ali ji pravica ni priznana, oče v vlogi izjavi, da uveljavlja pravico do starševskega dodatka v dogovoru z drugim od staršev sam.

(3) Če pravico do starševskega dodatka uveljavljata oba starša, centru predložita pisni dogovor, iz katerega je razvidno, na kakšen način bosta izrabila pravico do starševskega dodatka.

6. člen

Pravica do podaljšanega starševskega dodatka zaradi rojstva dvojčkov ali več hkrati živorojenih otrok, rojstva nedonošenčka ali nedonošenčkov, rojstva otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo ter ko starši že ob rojstvu otroka varujejo in vzgajajo najmanj dva ali več otrok v starosti do končanega prvega razreda osnovne šole, se uveljavlja istočasno s pravico do starševskega dodatka. Če vlagatelj pravico uveljavlja zaradi rojstva nedonošenčka, mora vlogi priložiti dokazilo pristojnega zdravstvenega zavoda.

7. člen

(1) Če starši spremenijo pisni dogovor o izrabi starševskega dopusta iz četrtega odstavka 64. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14; v nadaljnjem besedilu: zakon) morajo spremenjenemu dogovor priložiti ustrezno dokazilo o okoliščini, ki je podlaga za spremembo dogovora.

(2) Pisni dogovor med starši preneha veljati v primeru iz četrtega odstavka 64. člena zakona. Centru je treba priložiti mnenje pristojnega zdravnika o trajni ali začasni nesposobnosti za nego in varstvo otroka med trajanjem starševskega dodatka za enega od staršev.

8. člen

Pravico do starševskega dodatka uveljavlja druga oseba pod enakimi pogoji kakor otrokova mati ali oče, če izpolnjuje pogoje, določene v 3. točki 5. člena zakona.

9. člen

Center prijavi upravičence do starševskega dodatka v pokojninsko in invalidsko zavarovanje na predpisanih obrazcih M.

III. PRAVICA DO POMOČI OB ROJSTVU OTROKA

10. člen

(1) Pravico do pomoči ob rojstvu otroka uveljavlja mati ali oče 60 dni pred predvidenim datumom poroda in najpozneje 60 dni po njem. Informacijo o predvidenem datumu poroda dobi mati pri osebnem ginekologu. Oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve, skladno s predpisi, ki urejajo družinska razmerja, ali posvojitelj uveljavljajo pravico do pomoči ob rojstvu otroka najkasneje 30 dni po namestitvi otroka v družino z namenom posvojitve ali po izvedeni posvojitvi.

(2) Pravico do pomoči ob rojstvu otroka lahko mati uveljavlja z vlogo, s katero uveljavlja pravice ob rojstvu otroka ali z vlogo, s katero uveljavlja pravico do starševskega dodatka.

IV. PRAVICA DO OTROŠKEGA DODATKA

11. člen

(1) Za otroka, ki je zaradi zdravljenja, vzgoje, šolanja, usposabljanja v zavodu ali zdravstveni ustanovi, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo več kakor 30 dni, center pri odločanju upošteva koliko dni je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do otroškega dodatka.

(2) Podatek o številu dni, ki jih je otrok v zadnjih 12 mesecih preživel v zavodu center pridobi po uradni dolžnosti.

(3) Za otroka, ki je v rejništvu, center pri odločanju upošteva, koliko dni je preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do otroškega dodatka.

(4) Vlagatelj je za otroka iz drugega in tretjega odstavka tega člena upravičen do otroškega dodatka, če je otrok v zadnjih 12 mesecih pred uveljavljanjem pravice do otroškega dodatka v družini preživel najmanj tri mesece. Višina otroškega dodatka se določi sorazmerno glede na število dni, ki jih je otrok preživel v družini, vendar otroški dodatek ni dodeljen za več kakor 6 mesecev.

12. člen

Ne glede na prejšnji člen je vlagatelj za otroka, ki je prvič nameščen v zavod, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, ali je oddan v rejništvo, upravičen do otroškega dodatka, če predloži vlogi izjavo, da bo otrok v prvem letu, ko je nameščen v zavod ali oddan v rejništvo, preživel v družini najmanj tri mesece. Vlagatelj je za takega otroka upravičen do sorazmernega dela otroškega dodatka za tri mesece.

V. PRAVICA DO DODATKA ZA VELIKO DRUŽINO

13. člen

(1) O pravici do dodatka za veliko družino odloči center enkrat letno po uradni dolžnosti za vse prejemnike otroškega dodatka. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok pozneje v tem letu poveča, je upravičen do izplačila razlike do dodatka za družine s štirimi ali več otroki. Center o tem odloči pri obravnavi vloge ob povečanju števila otrok.

(2) Kdor ni prejemnik otroškega dodatka, mora ob prvem uveljavljanju v tekočem letu vložiti vlogo za uveljavitev pravice do dodatka za veliko družino za tekoče leto. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok kasneje v tem letu poveča, mora vlogo vložiti najpozneje do konca tekočega leta, v katerem se je število otrok povečalo.

14. člen

(1) Pravice do dodatka za veliko družino nima eden od staršev ali druga oseba za otroka iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 74. člena zakona ali druga oseba za otroka v primerih iz 1. in 2. točke prvega odstavka 74. člena zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek ima eden od staršev ali druga oseba pravico do dodatka za veliko družino, če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 74. člena zakona.

VI. PRAVICA DO DODATKA ZA NEGO OTROKA

15. člen

(1) Pravico do dodatka za nego otroka uveljavlja eden od staršev ali druga oseba pri krajevno pristojnem centru.

(2) Vlagatelj vloži priloži fotokopijo zdravstvene dokumentacije, pri čemer zadnji izvid ne sme biti starejši od enega leta, za otroka, za katerega je že bilo izdano strokovno mnenje na podlagi zakona, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, pa priloži tudi to mnenje.

(3) Center predloži fotokopijo zdravstvene in morebitne druge dokumentacije zdravniški komisiji, da izda svoje mnenje, na podlagi katerega center odloči o pravici do dodatka za nego otroka.

16. člen

(1) Za otroka, ki je zaradi zdravljenja, vzgoje, šolanja ali usposabljanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, center enkrat na leto ugotavlja upravičenost do dodatka za nego otroka. Pri tem upošteva, koliko dni je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do tega dodatka.

(2) Vlagatelj v vlogi navede ime in naslov zavoda, v katerega je otrok vključen. Podatek o številu dni, ki jih je otrok v zadnjih 12 mesecih preživel v zavodu, pa center pridobi po uradni dolžnosti.

(3) Za otroka, ki je oddan v rejništvo, center enkrat na leto po uradni dolžnosti ugotavlja upravičenost do dodatka za nego otroka. Pri tem upošteva, koliko dni je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih.

(4) Višina dodatka za nego otroka se določi sorazmerno glede na število dni, ki jih je otrok preživel v družini, vendar ta dodatek ni dodeljen za več kot 183 dni.

17. člen

Ne glede na prejšnji člen je vlagatelj za otroka, ki je prvič nameščen v zavod, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo ali je oddan v rejništvo, upravičen do dodatka za nego otroka, če centru predloži izjavo, da bo otrok v prvem letu preživel v družini najmanj 91 dni. Vlagatelj je v tem primeru upravičen do sorazmernega dela dodatka za nego otroka za 91 dni.

VII. DELNO PLAČILO ZA IZGUBLJENI DOHODEK

18. člen

(1) Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek uveljavlja eden od staršev ali druga oseba pri krajevno pristojnem centru. Vlagatelj priloži vlogi fotokopijo zdravstvene dokumentacije, pri čemer zadnji izvid ne sme biti starejši od šestih mesecev.

(2) Podatek o tem, da je vlagatelj, že ob uveljavljanju pravice zapustil trg dela, center pridobi po uradni dolžnosti.

(3) Center predloži fotokopijo zdravstvene in morebitne druge dokumentacije ter socialno poročilo zdravniški komisiji, da izda svoje mnenje, na podlagi katerega center odloči o pravici do delnega plačila za izgubljeni dohodek.

19. člen

(1) Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek lahko uveljavlja tudi vlagatelj, ki še ni zapustil trga dela.

(2) Pred odločitvijo o pravici do delnega plačila za izgubljeni dohodek center pozove vlagatelja, da zapusti trg dela. Center podatek o tem pridobi po uradni dolžnosti.

20. člen

Če vlagatelj uveljavlja davčno olajšavo za družinske člane, na vlogi navede ime in priimek posameznega člana, EMŠO in sorodstveno razmerje.

21. člen

Center upravičence do delnega plačila za izgubljeni dohodek prijavi v zavarovanje na predpisanih obrazcih M.

22. člen

(1) Center spremlja zagotavljanje ustrezne nege in varstva otroka ter najmanj enkrat na leto pripravi socialno poročilo, iz katerega je razvidno, ali je za otroka ustrezno poskrbljeno.

(2) Če center dvomi, da je za otroka ustrezno poskrbljeno, predloži zdravstveno dokumentacijo, skupaj z zadnjim socialnim poročilom, zdravniški komisiji in prosi za izdajo novega mnenja.

(3) Zdravniška komisija po presoji vseh predloženih dokazil izda mnenje, iz katerega mora biti razvidno, ali sta otroku še zagotovljena ustrezna nega in varstvo.

(4) Če je iz mnenja zdravniške komisije razvidno, da otroku nista več zagotovljena ustrezna nega in varstvo na domu, center ukine pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek.

VIII. KONČNA DOLOČBA

23. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0072-24/2014
Ljubljana, dne 3. decembra 2014
EVA 2014-2611-0054

dr. Anja Kopač Mrak l.r.
Ministrica
za delo, družino, socialne zadeve
in enake možnosti